

Nr 69

Av herr Isacson m. fl., angående jordbrukets vattenvårdsfrågor.

(Lika lydande med motion nr 92 i Andra kammaren)

Den samlade vattenvården blir en alltmer angelägen samhällsuppgift. Föreningar av våra vattendrag och sjöar, men även av grundvattnet, sker trots en skärpt lagstiftning på detta område. 1964 års förändringar av vattenlagen bör skapa bättre förutsättningar att komma till rätta med dessa problem samtidigt som reningsverken från våra städer och tätorter byggs ut och förbättras. Men en förändrad teknik inom samhällets olika arbetsområden skapar samtidigt nya och nog så svårbemästrade problem för vattenvården.

Inte minst inom djurskötseln vinner ny utfodringsteknik en allt större omfattning. Sålunda ensileras allt mer av foderväxterna, då detta oftast blir avsevärt arbetsbesparande i förhållande till höbärgning. Ensileringen frigör emellertid stora mängder pressaft, vars omhändertagande kan vålla betydande besvär. Enligt gällande vattenlag får pressaft, om därmed skada skulle uppstå, inte släppas ut fritt i avloppsdiken. Undersökningar som är gjorda inom några av våra bästa jordbruksbygder visar att betydande föreningar kan härledas från ett otillfredsställande omhändertagande av pressaft samt av utflöde från gödselstäder m. m. Vid ett symposium som hölls på tekniska högskolan i Stockholm hösten 1961 blev dessa problem föremål för en analys, vars resultat redovisats i ett meddelande (nr 306) från jordbrukstekniska institutet med titeln *Djurhållningen och vattenvården i jordbruket*. Här redovisas de olika föreningensvägarna samt beskrives de tekniska åtgärder som lämpligast bör vidtagas för att lösa vattenvårdsfrågan för det enskilda jordbruket.

När man där ställs inför de olika alternativ som redovisas framstår sväm-utgödslingen kombinerad med pressvattenuppsamling som den ojämförligt bästa framtidsinvesteringen. De årliga kostnaderna blir härigenom lägst, just därigenom att själva spridningen av gödsel, urin och pressaft kan rationaliseras så starkt, men tyvärr blir anläggningskostnaderna höga. Som ett enkelt medeltal för en sådan anläggning med svämtrännor, behållare, pump och tankvagn beräknas kostnaderna till mellan 300—600 kr. per nötkreatursenhet — främst beroende på besättningens storlek.

Många jordbrukare anser sig inte kunna investera så stora kostnader för att på mest ändamålsenliga sätt lösa vattenvården från den egna gården.

Kapitalbristen för sådana investeringar känns ofta besvärande inom jordbruket, varför det inte kan förväntas att de anvisade vägarna kommer att följas i tillräcklig omfattning.

Mot bakgrund av vad en förbättrad vattenvård betyder för hela vårt samhälle synes det oss naturligt att staten genom att ställa lämpliga kreditgarantier till förfogande för dylika investeringar möjliggjorde dessa. Då sådana investeringar samtidigt skulle underlätta en önskvärd men alltmer kapitalkrävande rationalisering inom jordbruket, borde skälen för en medverkan från statens sida till finansiering i form av ett kreditgarantisystem som i realiteten endast skulle innebära ett visst risktagande vara en lämplig och smidig väg att beträda. Genom att anvisa dessa finansieringsvägar skulle samhället på ett mera konstruktivt sätt än genom förbud förmå jordbrukarna att snabbt söka lösa vattenvårdsproblemen.

Med hänvisning till vad som sålunda anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t föreslå, att frågan om skapandet av lämpliga kreditgarantier för att möjliggöra en rationell och effektiv lösning av vattenvårdsfrågorna från jordbruksfastigheterna måtte bli föremål för en skyndsam undersökning.

Stockholm den 21 januari 1965

Birger Isacson

Mary Hultell

Gunnar Hübinette

John-Arvid Arvidson

Nr 70

Av herr Isacson m. fl., om *obligatorisk skördeskadeanmälan*.

(Lika lydande med motion nr 93 i Andra kammaren)

Stockholm den 19 januari 1965

Birger Isacson

Carl Eskilsson

John-Arvid Arvidson

Gunnar Hübinette
